

ZAHTEVI 01b, Verzija 02

Poljoprivredni proizvođač

Principi odgovorne kultivacije useva

Svrha	Utvrđivanje Donau Soja principa odgovorne kultivacije useva
Definicija	Poljoprivredni proizvođač: gazdinstvo koje vrši uzgoj i žetvu ratarskih kultura
Pregled	<p>1 Evropsko poreklo soje i proizvoda od soje 1</p> <p>2 BEZ GMO status soje i proizvoda od soje..... 2</p> <p>3 Odgovorno upravljanje gazdinstvom i odnosima u zajednici..... 2</p> <p>4 Korišćenje najbolje prakse u upravljanju zemljištem i hranljivim materijama..... 3</p> <p>5 Korišćenje najbolje prakse u zaštiti useva. 3</p> <p>6 Korišćenje najbolje prakse u upravljanju vodama..... 5</p> <p>7 Korišćenje najbolje prakse u upravljanju otpadom.....5</p> <p>8 Odgovorno korišćenje zemljišta i zaštita biodiverziteta.....6</p> <p>9 Smanjenje emisije gasova koji uzrokuju efekat staklene bašte.....7</p> <p>10 Usklađenost sa ljudskim i radnim pravima i bezbedno radno okruženje.....7</p>
Status	Verzija 02: odobrena od strane Upravnog odbora dana 29.11.2023

1 Evropsko poreklo ratarskih kultura i njihovih proizvoda

1.1 Poljoprivredni proizvođač ima geografski položaj u Donau Soja regionu.

Zemlje i regioni porekla Donau Soja ratarskih kultura definisani su politički i geografski. Donau Soja proizvodno područje odgovara zemljama dunavskog regiona u skladu sa definicijom i odlukom Međunarodne komisije za zaštitu Dunava (www.icpdr.org/main/danube-basin/countries-danube-river-basin). Donau Soja region obuhvata sledeće evropske zemlje:

Austria (AUT), Bosna i Hercegovina (BIH), Bugarska (BGR), R. Hrvatska (HRV), Češka republika (CZE), Nemačka (DEU, Bavaria and Baden-Württemberg samo), Mađarska (HUN), Italija (ITA, Trentino Alto Adige, Friuli Venezia Giulia, Veneto, Emilia-Romagna, Lombardia, Piemont i Vallée d'Aoste samo), Moldavija (MDA), Poljska (POL, Dolnoslaskie, Opolskie, Slaskie, Swietokrzyskie, Podkarpackie i Malopolske samo), Romunija (ROU), Srbija (SRB), Slovačka (SVK), Slovenija (SVN), Švajcarska (CHE), Ukrajina (UKR, Uschgorod, Tschernowzy, Winniza, Odessa, Lwow, Ternopol, Chmelniczki i Iwano-Frankovsm samo).

2 BEZ GMO status ratarskih kultura i njihovih proizvoda

- 2.1 Poljoprivredni proizvođač uzgaja isključivo genetski nemodifikovane ratarske kulture koje su navedene u katalogu EU sorti ili su odobrene od strane Donau Soja udruženja (sve genetski nemodifikovane sorte u nacionalnim katalogima sorti država izvan EU). Samo navedene sorte su u poslednje tri godine u upotrebi.
- 2.2 Poljoprivredni proizvođač u poslednjih godinu dana ne uzgaja nijednu genetski modifikovanu kulturu (npr. genetski modifikovani kukuruz).
- 2.3 Ako se poljoprivredni proizvođač nalazi u proizvodnom području stepena rizika 3:
Poljoprivredni proizvođač koristi isključivo deklarirano seme i isto dokumentuje pomoću računa za nabavku/kupovinu deklarisanog semena.
- 2.4 Poljoprivredni proizvođač vođenjem sopstvene evidencije dokumentuje sve proizvedene i požnjevene količine ratarskih kultura.
- 2.5 Poljoprivredni proizvođač ne koristi genetski modifikovane organizme ili pomoću njih proizvede proizvode. Kao sredstva za rad koristi isključivo proizvode deklarirane kao „genetski nemodifikovane“ poput sredstava za zaštitu bilja, đubriva i oplemenjivače zemljišta. Ova deklaracija nije potrebna za proizvode za koje prema aktuelnom stanju nauke nisu poznate praktično primenljive metode koje ukazuju na to da se kod njih radi o GMO, da sadrže GMO ili da su proizvedeni iz ili pomoću GMO. To na primer, važi za minerale, mineralna đubriva, hemijski-sintetičke aktivne supstance sredstava za zaštitu bilja ili određene mikroorganizme.

3 Odgovorno upravljanje gazdinstvom i odnosima u zajednici

- 3.1 Proizvođač će svoje poslovanje voditi sa integritetom, poštujući važeće zakone, uključujući, ali ne ograničavajući se na, propise o porezu, borbi protiv korupcije, trgovini i carinskim regulativama, izbegavajući sve oblike mita, sukoba poslovnih interesa i prevarnih praksi.
- 3.2 Proizvođač će posedovati osnovnu finansijsku dokumentaciju koja odgovara veličini farme, uključujući, ali se ne ograničavajući na, evidenciju troškova, prinosa, prihoda i profitabilnosti.
- 3.3 Proizvođač će biti svestan preporuka sadržanih u Donau Soja Priručniku za gajenje soje i primenjivati ih.
- 3.4 Proizvođač će proceniti uticaje tekućih i planiranih aktivnosti na okolinu i na društvo. Proizvođač će takođe proceniti uticaj svojih aktivnosti na širu zajednicu.
- 3.5 Proizvođač će sprovesti odgovarajuće mere kako bi omogućio zajedničko postojanje različitih proizvodnih sistema.
- 3.6 U oblastima sa tradicionalnim korisnicima zemljišta: Tamo gde su se tradicionalni korisnici odrekli svojih prava, postojaće dokumentovani dokazi koji pokazuju da su zajednice koje trpe uticaj dobile kompenzaciju u skladu sa njihovim prethodnim dobrovoljnim informisanim i dokumentovanim odobrenjem (eng: free, prior, informed and documented consent - FPIC). U slučaju osporavanja prava korišćenja, sprovedeće

se sveobuhvatna inkluzivna i dokumentovana procena prava zajednice, a preporuke nakon ove procene će biti sprovedene.

- 3.7 Što se tiče komunikacije sa lokalnim zajednicama, kanali komunikacije će biti uspostavljeni (pisani znak ili web stranica sa sledećim podacima: adresa elektronske pošte, broj mobilnog telefona, adresa) koji na odgovarajući način omogućavaju komunikaciju između proizvođača i zajednice. Informacije o komunikacionim kanalima će biti predočeni lokalnim zajednicama.
- 3.8 Proizvođač će se na prikladan način odnositi prema žalbama upućenim od strane radnika, komšija, lokalnih zajednica i tradicionalnih proizvođača i čuvaće dokumentovane dokaze. U slučaju da relevantna odgovarajuća uprava zahteva od proizvođača da reaguje na žalbu na određeni način, proizvođač će to blagovremeno i učiniti.
- 3.9 Mehanizam za žalbe (npr. postavljeni nezavisni ombudsman; pismeni oblik žalbe, dostupnost putem elektronske pošte, telefonom ili poštom) je transparentno, obznanjeno je i dostupno je svim radnicima, lokalnim zajednicama i tradicionalnim proizvođačima.

4 Korišćenje najbolje prakse u upravljanju zemljištem i hranljivim materijama

- 4.1 Proizvođač će se pridržavati relevantnih lokalnih i nacionalnih legislativa koje se odnose na upravljanje zemljištem.
- 4.2 Proizvođač će obezbediti da se usevi gaje na odgovarajućem zemljištu.
- 4.3 Proizvođač će preduzeti odgovarajuće mere za zaštitu i poboljšanje kvaliteta zemljišta, sprečavanje erozije i sabijanja zemljišta. Ovo uključuje, ali se ne ograničava na, zabranu paljenja strnjišta, plodored i uzgoj pokrovnih useva, setvu leguminoza i umerenu upotrebu đubriva.
- 4.4 Proizvođač će preduzeti adekvatne mere za uspostavljanje minimalnog pokrova zemljišta u najosetljivijim periodima. Moguće mere uključuju, na primer, setvu ozimih useva nakon žetve, setvu pokrovnih useva, ostavljanje žetvenih ostataka na površini zemljišta ili korišćenje mera bez preoravanja.
- 4.5 Proizvođač će uključiti leguminoze u plodorede ili održavati plan plodoreda.
- 4.6 Proizvođač će primenjivati organska i mineralna đubriva koja dolaze iz pouzdanih i zakonitih izvora.
- 4.7 Proizvođač će voditi evidenciju primene đubriva.

5 Korišćenje najbolje prakse u zaštiti useva

- 5.1 Proizvođač će postupati u skladu sa svim relevantnim lokalnim, nacionalnim i EU propisima u vezi sa zaštitom bilja.
- 5.2 Negativan uticaj fitosanitarnih proizvoda na okolinu i zdravlje će biti smanjen sprovođenjem sistematskih i priznatih tehnika Integrisanog upravljanja usevima.

- 5.3 Plan Integrisanog upravljanja usevima će biti razvijen i sproveden, uključujući odgovarajući i stalni nadzor zdravlja useva, korišćenje ne-hemijskih i hemijskih metoda kontrole i merenja u cilju unapređenja otpornosti useva.
- 5.4 Proizvođač će usvojiti znanje o sprovođenju sistema Integrisanog plana upravljanja štetočinama kroz obuku, obrazovanje i savete. Principi Integrisanog plana upravljanja štetočinama i odgovarajuće tehnike se primenjuju u cilju izbegavanja štete po ljudsko zdravlje, divljač i/ili biodiverzitet biljnog sveta, kao i kvalitet zemljišta, voda i vazduha.
- 5.5 Proizvođač će koristiti isključivo agrohemijska sredstva koja su odobrena za upotrebu u EU.
- 5.6 Upotreba agrohemikalija izlistanih u Štokholmskoj konvenciji i Aneksu III Roterdamske konvencije¹ će biti zabranjena.
- 5.7 Upotreba agrohemikalija čiji su aktivni sastojci od strane Svetske zdravstvene organizacije (WHO) kategorisani kao Klasa 1a ili 1b u Preporučenoj klasifikaciji pesticida po riziku² će biti zabranjena (npr. teflutrin, zeta-cipretetrin, cink fosfat).
- 5.8 Upotreba desikanata pre žetve (npr. glifosat ili dikvat) je zabranjena.
- 5.9 Neće biti primene pesticida na udaljenosti od 30 metara (ili više, ako nacionalni propisi to nalažu)³ od bilo koje naseljene oblasti ili vodene površine i biće preduzete sve neophodne mere predostrožnosti kako bi se sprečio ulazak ljudi u nedavno prskane oblasti.
- 5.10 Vazдушna primena pesticida (prskanje) je zabranjena.
- 5.11 Osoblje koje rukuje proizvodima za zaštitu bilja će biti kompetentno i predvideće upotrebu ne-hemijskih alternativa pesticidima.
- 5.12 Proizvođač će obezbediti da bilo koja upotreba bioloških kontrolnih agensa bude u skladu sa nacionalnim propisima.
- 5.13 Kod upotreba proizvoda za zaštitu bilja, proizvođač će pratiti:
 - Uputstva proizvođača za upotrebu (u cilju izbegavanja niske ili prevelike doze);
 - Preporuke na oznakama;
 - Odgovarajuće intervale pre žetve i ponovne primene.
- 5.14 Proizvođač će obezbediti redovno održavanje mašina, opreme i materijala, u cilju obezbeđenja bezbednog rada ovih uređaja.
- 5.15 Primena agrohemikalija će biti propisno dokumentovana.

¹ Štokholmska konvencija o postojećim organskim zagađivačima: <https://www.pops.int/Portals/0/download.aspx?d=UNEP-POPS-COP-CONVTEXT-2017.English.pdf>

Roterdamska konvencija o proceduri prethodno informisane saglasnosti za određene opase hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini: <https://www.pic.int/Portals/5/download.aspx?d=UNEP-FAO-RC-CONVTEXT-2017.English.pdf>

² SZO preporučena klasifikacija pesticida po riziku: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1>

³ U slučaju da se minimalna distanca ne može održati, obrazloženje će biti dostavljeno putem e-maila i odobreno od strane Dunav Soja udruženja (quality@donausoja.org).

5.16 Proizvođač će upravljati odlaganjem otpada, uključujući rizične materije kao i agrohemijske i njihovu ambalažu, na takav način da izbegne bilo kakav rizik po ljude i životnu sredinu.

6 Korišćenje najbolje prakse u upravljanju vodama

- 6.1 Postojeća prava na vodu, formalna i običajna, biće poštovana i upotreba voda će biti u skladu sa primenjivim propisima i lokalnom regulativom.
- 6.2 *U slučaju navodnjavanja:* Proizvođač će posedovati validne dozvole za izvlačenje vode i obezbediti da će bilo koja upotreba vode, osim kišnice, biti odobrena od strane odgovarajućih uprava. Proizvođač će osigurati i da njegova praksa (izvlačenje vode) ne utiče na osetljiva područja močvara i močvarnog zemljišta koja su u blizini.
- 6.3 Proizvođač će obezbediti da je voda koju koristi za navodnjavanje u skladu sa odgovarajućom regulativom, uključujući propise u vezi sa bezbednošću hrane.
- 6.4 Postojeće nadzor, u skladu sa obimom, kvaliteta i upotrebe vode na gazdinstvu. Proizvođač će sprovesti aktivnosti u cilju smanjenja upotrebe vode kad god je to moguće.
- 6.5 Proizvođač će sprovesti Dobru poljoprivrednu praksu u cilju smanjenja širenja i lokalizacije uticaja hemijskih rezidua, đubriva, erozije i drugih izvora na kvalitet površinske i podzemne vode. Ovo uključuje, bez ograničavanja na druge moguće akcije, sledeće:
- Proizvođač će sprovesti odgovarajuće mere u cilju izbegavanja zagađenja otpadnom vodom.
 - Proizvođač će primeniti praksu prevencije oticanja bilo kojih hemikalija, mineralnih ili organskih supstanci (uključujući proizvode za zaštitu bilja, đubriva i stajsko đubrivo).
 - Kvalitet vodenih površina na ili u blizini farme i obradivog zemljišta će biti zaštićen uspostavljanjem priobalnih zaštitnih pojaseva duž vodenih tokova.
 - Bilo koji dokaz o lokalizovanom zagađenju podzemnih ili površinskih voda će biti dostavljen nadležnoj upravi i u skladu sa njenim zahtevima će učestvovati u nadzoru.
- 6.6 Proizvođač će koristiti kanalizacioni mulj u skladu sa najboljom praksom i u skladu sa primenjivom regulativom i lokalnim propisima:
- Proizvođač će pre upotrebe poštovati primenjivu regulativu u vezi sa analizom i tretmanom sirovog kanalizacionog mulja.
 - Proizvođač će u primeni tretiranog kanalizacionog mulja na zemljište primenjivati Dobru poljoprivrednu praksu.
 - Mulj se neće koristiti neposredno na usevima pre cvetanja.
 - Ispuštanje kanalizacije ne sme da zagadi vodu, zemljište ili useve.

7. Korišćenje najbolje prakse u upravljanju otpadom

- 7.1 Proizvođač će postupati u skladu sa svim relevantnim propisima za bezbedno i pravilno rukovanje, skladištenje, prevoz i odlaganje otpadnog materijala, naročito opasnih materija.
- 7.2 Spaljivanje ostataka useva ili otpada na bilo kom delu imanja, uključujući primenu u cilju čišćenja vegetacije, neće biti dozvoljeno, osim ako se zahteva od strane nacionalnih propisa kao sanitarna mera.
- 7.3 Proizvođač će rukovati biorazgradivim otpadom i poljoprivrednim nusproizvodima na prikladan način kako bi izbegao zagađenje i sprečio patogensku kontaminaciju.
- 7.4 Prostorije će posedovati prikladna sredstva za odlaganje otpada.
- 7.5 Otpadni materijali će biti skladišteni na propisan i zakonit način.
 - Otpad će biti skladišten odvojeno (npr. opasni otpad se skladišti odvojeno od bezbednog otpada, otpad se ne skladišti zajedno sa materijalom koji nije otpad).
 - Prostori za skladištenje otpada će biti na prikladnoj udaljenosti od stambenog prostora, vodenih površina i zaštićenih oblasti.
- 7.6 Proizvođač će uspostaviti procedure i obezbediti opremu za postupanje u slučaju nezgode i prosipanja proizvoda za zaštitu bilja, đubriva i goriva.
- 7.7 Proizvođač će sprovesti mere da smanji, ponovo upotrebi i reciklira otpad kada je to moguće.

8. Odgovorno korišćenje zemljišta i zaštita biodiverziteta

- 8.1 Uništavanje šuma i konverzija prirodnih ekosistema uključujući, ali ne ograničavajući se na, šume, močvare, tresetišta, pašnjake, priobalne oblasti ili strme nagibe, za uzgajanje Donau Soja soje i drugih ratarskih kultura je zabranjeno.
- 8.2 Proizvođač će koristiti isključivo obradivo zemljište koje je određeno za poljoprivrednu upotrebu ne kasnije od 1. januara 2008. godine, te na taj način isključiti bilo kakvu dalju ekspanziju poljoprivrednog zemljišta za uzgajanje Donau Soja soje i drugih ratarskih kultura.
- 8.3 Proizvođač će preduzeti odgovarajuće mere da zaštiti ekosisteme bogate ugljenikom, kao što su močvare i tresetišta; ovo uključuje, ali bez ograničenja na, zabranu odvodnjavanja i zabranu paljenja tresetišta.
- 8.4 Proizvođač neće uzgajati Donau Soja soju i druge ratarske kulture u sledećim zaštićenim oblastima, osim ako je upotreba takvih oblasti za poljoprivredu eksplicitno dozvoljena u odgovarajućem planu upravljanja, poštujući ciljeve zaštite u zaštićenoj oblasti:
 - Oblast određena zakonom ili od strane relevantne uprave u cilju zaštite prirode;
 - Oblasti zaštite retkih, ugroženih ekosistema ili vrsta (prepoznatih u međunarodnim sporazumima Evropske komisije ili uključenih u liste međuvladinih organizacija ili Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN)).

- 8.5 U slučaju bilo kakvih izmena zaštićenih oblasti, ove oblasti će biti vraćene u svoje pređašnje stanje ili će biti preduzeta akcija zakonom odobrene kompenzacije.
- 8.6 Proizvođač će identifikovati prirodna i polu-prirodna staništa, vodene tokove i proizvodne oblasti na svojoj farmi i sprovesti mere u cilju izbegavanja štete ili pogoršavanja stanja staništa, kao i unapređenja biodiverziteta. Mere će uključivati, bez ograničenja, sledeće:
- Proizvođač će održavati ili, ako je neophodno, uspostaviti zemljište posvećeno neproizvodnim osobinama oblasti, uključujući, bez ograničenja na, izdvojeno zemljište, bafer zone ili posebne osobine pejzaža.
 - Proizvođač će preduzeti prikladne mere za smanjenje fragmentacije zemljišta i održavaće postojeće ekološke koridore.
 - Proizvođač će zadržati osobine pejzaža, uključujući, bez ograničenja na, žive ograde, kanale ili šume. Proizvođač neće seći žive ograde i drveće tokom sezona parenja i gnežđenja ptica.
 - Proizvođač će održavati ili povratiti oblasti prirodne vegetacije oko vodenih površina (priobalna vegetacija i plavno područje) i na oblastima koja su sklona eroziji (strme padine i brda).
 - Primena proizvoda za zaštitu bilja ili đubriva u priobalnim bafer pojasevima ili u prirodnim i polu-prirodnim staništima je zabranjena.
- 8.7 Proizvođač će zaštititi retke ili ugrožene vrste na farmi, uključujući ali bez ograničenja na, zabranu prikupljanja ili lova ugroženih vrsta kao i nezakonit lov ili ribolov.
- 8.8 Proizvođač će preduzeti odgovarajuće mere u cilju sprečavanja širenja invazivnih stranih vrsta tako što će sprečiti njihovo uvođenje, uklanjajući ih što je brže moguće nakon otkrivanja i obaveštavajući lokalnu upravu kada širenje ne može da se zaustavi lokalno.

9. Smanjenje emisije gasova koji uzrokuju efekat staklene bašte

- 9.1 Proizvođač će posedovati znanje o tome kako da smanji emisiju gasova koji uzrokuju efekat staklene bašte i poveća vezivanje tih gasova na farmi.
- 9.2 Proizvođač će nadzirati relevantne podatke koji doprinose emisiji gasova koji uzrokuju efekat staklene bašte (npr. prinos, seme, đubrivo, pesticidi i upotreba goriva).
- 9.3 Proizvođač će identifikovati i sprovesti mere za smanjenje emisije gasova koji uzrokuju efekat staklene bašte na farmi, uključujući, ali bez ograničenja na, smanjenje upotrebe fosilnih goriva (npr. kroz povećanje udela energije iz obnovljivih izvora, sprovođenjem tehnika precizne poljoprivrede, kontrolom saobraćaja na farmi (CTF) ili lakšim mašinama).
- 9.4 Proizvođač će identifikovati i sprovesti mere za povećanje vezivanja ugljenika na farmi (npr. uzgajanjem pokrovnih useva ili kroz praksu međurezivanja).

10. Usklađenost sa ljudskim i radnim pravima i bezbedno radno okruženje

- 10.1 Proizvođač će postupati u skladu sa osnovnim konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO konvencije). Ovo uključuje, ali bez ograničavanja na, sledeće:
- Svi radnici će imati pravo na oblik zajedničkog organizovanja u cilju odbrane svojih interesa, kao i pravo da pregovaraju o pravednoj naknadi i uslovima za rad.
 - Efektivan rad radničkih udruženja/organizacija radnika neće biti ometano. Predstavnici neće biti predmet diskriminacije i imaće pristup svojim članovima na radnom mestu kada to zahtevaju.
 - U bilo kojoj fazi proizvodnje neće biti upotrebljen prisilan, obavezujući, ograničen ili na bilo koji način nedobrovoljan rad. Radnici neće biti podvrgavani telesnom kažnjavanju, mentalnoj ili fizičkoj prisili ili prinudi, verbalnom ili fizičkom nasilju, seksualnom uznemiravanju, niti zastrašivani na bilo koji način. Ni od jednog radnika bilo kog ranga se neće zahtevati da preda svoje lične dokumente bilo kome, osim ako se to zahteva zakonom.
 - Dečiji rad je zabranjen. Deca ispod 15 godina (ili sa višom starosnom granicom koja je određena nacionalnim propisima) neće izvoditi nikakav proizvodni rad. Mladi radnici (15 do 18 godina) ne smeju da budu angažovani na opasnim poslovima koji ugrožavaju njihovo zdravlje i dobrobit, a to uključuje i remećenje njihovog obrazovanja.
 - Jednak rad mora biti jednako plaćen. Svi radnici će imati jednak pristup obuci i beneficijama i imaće jednake mogućnosti za napredovanje i popunjavanje odgovarajućih pozicija.
 - Neće biti bilo kog oblika diskriminacije, niti će biti podržan ili tolerisan.
- 10.2 Uslovi zapošljavanja radnika će biti u skladu sa ljudskim pravima, lokalnim i nacionalnim zakonima, i relevantnim kolektivnim ugovorima.
- 10.3 Svi radnici će imati pisani ugovor na jeziku koji razumeju. U zemljama u kojima ne postoje zahtevi za formalnim sporazumom o radu između radnika i poslodavaca, alternativni dokumenti o radnom odnosu će biti upotrebljeni kao dokaz njegovog postojanja.
- 10.4 Proizvođači će sprovoditi politike i procedure kako bi odgovorili na pritužbe radnika.
- 10.5 Bruto naknada, beneficije i socijalno osiguranje, pravo na godišnji odmor, porodiljsko odsustvo, otkazni rok itd. će biti u skladu sa nacionalnim propisima i sporazumima specifičnim za sektor.
- 10.6 Radna nedelja se određuje u skladu sa lokalnim i međunarodnim zakonima, u skladu je sa lokalnim industrijskim standardima i neće rutinski prevazilaziti maksimu od 48 sati nedeljno.
- 10.7 Prekovremeni rad koji traje više od 12 sati nedeljno će biti dozvoljen isključivo ako se dešava u izuzetnim situacijama, vremenski ograničenim periodima, kada postoji ograničeno vreme ili rizik od ekonomskog gubitka i gde su uslovi prekovremenog rada u trajanju od preko 12 sati nedeljno ugovoreni između radnika i uprave.

- 10.8 Prekovremeni rad je uvek dobrovoljan i biće plaćen u skladu sa lokalnim i nacionalni zakonima ili sektorskim sporazumima.
- 10.9 Radno vreme i prekovremeni rad se nadzire.
- 10.10 Odbici od naknade kao disciplinska mera neće se koristiti osim ako je to zakonom dozvoljeno. Podatke o isplaćenim zaradama će voditi poslodavac.
- 10.11 Proizvođači i njihovi zaposleni će demonstrirati svest i razumevanje tema vezanih za zdravlje i bezbednost.
- Na farmi će u pismenoj formi biti istaknuta pravila vezana za zdravlje, bezbednosti i higijenu.
 - Relevantni rizici po zdravlje i bezbednost će biti identifikovani i poslodavac će pripremiti procedure koje daju odgovor na te rizike, a primena tih procedura će se kontrolisati.
 - Radnici će dobiti odgovarajuću obuku u vezi sa zdravljem i bezbednošću.
 - Opasne i/ili složene poslove će obavljati kvalifikovani radnici.
 - Na farmi će važiti ograničenja u vezi sa opasnim aktivnostima.
- 10.12 Procedure za hitne i slučajeve akcidenta će biti spremne, a radnici moraju jasno razumeti uputstva. Procedure i mere će uključiti, bez ograničenja na, sledeće:
- Dostupnost opreme za sprečavanje i reagovanje na akcidente (npr. zaštitna odeća, pribor za prvu pomoć, bezbednosne procedure);
 - Dostupnost kvalifikovanog osoblja sa veštinama za davanje prve pomoći.
- 10.13 Svi akcidenti će biti dokumentovani i o njima će biti izveštena lokalna uprava, prema zakonu.
- 10.14 Svi radnici će imati pristup čistoj i bezbednoj pijaćoj vodi, adekvatnim sanitarnim prostorijama i zaštitnoj opremi.
- 10.15 Svi radnici koji žive na farmi će imati pristup odgovarajućim čistim i bezbednim prostorijama.
- 10.16 Sva deca koja žive na farmi će imati pristup kvalitetnom osnovnom-školskom obrazovanju.